Nr. 38 Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

RZEMIOSŁO

TYGODNIK

Organ Związku Izb Rzemieślniczych Rzeczypospolitej Polskiej

REDAKCJA I ADMINISTRACJA WARSZAWA, UL. MAZOWIECKA 1 m. 4, TEL. 665-57
KONTO P. K. O. 6066.

Warszawa, niedziela dn. 20 września 1936 r.

Chcemy współdziałania

W Nr. 257 z dnia 15 września r. b. I. K. C. ukazała się ciekawa notatka pod tytułem „Stworzyć nowe zajęcia dla dotkniętych bezrobociem". Omawia ona zagadnienie niezwykłej doniosłości gospodarczej, a mianowicie wykorzystanie racjonalne walki z bezrobociem przez zahamowanie zbędnego importu i rozwijanie możliwości eksportowych w oparciu o zdeklasowane elementy, wywodzące się z rzemiosła czy drobnego rolnictwa. Zagadnienie to jest o tyle nie nowe, że od dawna już było i jest przedmiotem prac Samorządu Gospodarczego Rzemiosła — Związku Izb i Izb Rzemieślniczych i powołanych do życia w połowie ub. roku biur organizacyjno - handlowych rzemiosła. Pierwszy okres wstępnych prac badawczych pozwolił na zorientowanie się w jakim kierunku i zakresie oraz w odniesieniu do których przemysłów rzemieślniczych musi być akcja zapoczątkowana już teraz i jakiej wymaga ona pomocy. Rozproszkowanie warsztatów rzemieślniczych, brak dokładnych danych statystycznych przede wszystkim zaś szczupłość budżetów S. G. Rz. w wysokim stopniu opóźniają i utrudniają skonkretyzowanie wniosków i przepracowanie właściwego planu. Nawet tam, gdzie dotychczasowe badania zostały ukończone i plan organizacji produkcji a w związku z tym możność licznego zatrudnienia istnieje, dochodzimy do pewnego momentu krytycznego, w którym od studiów badawczych przejść należy do realizacji planu, to zaś wiąże się z koniecznością zdobycia odpowiednich środków finansowych, taniego kredytu inwestycyjnego i obrotowego, którego brak w rzemiośle jest od dawna zjawiskiem powszechnym. Zagadnienie eksportu ściśle łączy się przede wszystkim z zagadnieniem jednolitości produkcji, jej organizacji, stopnia zmechanizowania zakładów. Inicjując pewien dział produkcji masowej i dążąc do wciągnięcia do niej jak najliczniejszych rzesz bezrobotnych opierać się musimy na doświadczeniach i wnioskach Instytutu Naukowego Rzemiosła i prowadzonego przezeń działu poradnictwa zawodowego, nie mówiąc już o doświadczeniach biur organizacyjno - handlowych rzemiosła—terenowych i centralnego w Warszawie. Podkreśliliśmy szczupłość środków budżetowych Izb i Zw. Izb Rzem. na cele badawczo - gospodarcze, nie możemy nie podkreślić również trudności w uzyskiwaniu na ten cel odpowiednich pomocy z Funduszu Pracy. Równocześnie przecież wiedząc z cytowanego artykułu, że Fudusz Pracy jest w dalszym ciągu w poszukiwaniu właściwego planu zużycia dysponowanych przez siebie środków, pod kątem najracjonalniejszego zatrudnienia bezrobotnych i to nie tylko w postaci finansowania robót publicznych, sądzimy, że w planie tym w pierwszym rzędzie uwzględnione być winny kierunki prac zapoczątkowanych przez S. G. Rz. na odcinku koszykarskim, krawieckim, produkcji wyrobów drzewnych, produkcji narzędzi i innych, których celem jest stworzenie właściwych warunków pracy przy produkcji obliczonej na dostawy i eksport, a więc odpowiadającej linii kierunkowej Funduszu Pracy z cytowaną wzmianką. Z przyjemnością stwierdzamy, że akcja przez nas zapoczątkowana pokrywa się z planami Funduszu Pracy. Sądzimy też, że wspólne porozumienie i łączne opracowanie planu pomocy jakiej ona wymaga, przyśpieszy jego realizację, usunie zbędną i szkodliwą dwutorowość i pozwoli na właściwsze niż dotąd wykorzystanie szczupłych przecież środków F. P. na ten cel przeznaczonych.

Powrócił Wódz

Drogą kwiatami usłaną, wśród entuzjazmu ludności powrócił Naczelny Wódz do stolicy.

Wódz Naczelny nawiązując do słów swoich, iż „jeśli trzeba będzie politykować, to już ja będę politykował", w skomplikowanej sytuacji międzynarodowej wystąpił sam z własną inicjatywą, biorąc na siebie realizację całego problemu. Powracającego do stolicy witały serca nieprzeliczonych mas.

Śród najgoręcej bijących nie zabrakło serc polskich rzemieślników.

Wzdłuż odcinka trasy od Żórawiej do Wspólnej zgromadzili się przedstawiciele Samorządu Gospodarczego Rzemiosła, cechy z sztandarami, rzesze...

I kiedy zerwała się burza niemilknących okrzyków powitania, wstrząsając ulicą niby gromem, to w tej żywiołowej manifestacji nie zabrakło uczuć przepełniających serca Stołecznego rzemiosła, a kiedy chyliły się przed Nim sztandary, to w tym cudownie kolorowym lesie chyliły się i stare tradycją wieków owiane chorągwie cechowe.

Hołd ten to oddanie się do dyspozycji Temu, który dokonał poszerzenia potęgi Rzeczypospolitej,to wyraz mocy, aby po wskazanej przez Niego drodze iść.

„Nasze Lasy" na Targach Wschodnich

Liczni korespondenci zwiedzający teren Targów Wschodnich, słusznie podkreślają, że centralnym punktem, osią zainteresowania publiczności, jest piękny pawilon goszczący dział pod nazwą „Nasze lasy". Wrażenie optyczne potęguje to, że pokaz dorobku Naczelnej Dyrekcji Lasów Państwowych wszechwładnie królującej w pawilonie, połączono z interesującym działem łowieckim szczególnie atrakcyjnym dla licznych gości zagranicznych. Zwiedzamy kolejno stoiska. Zadziwia różnorodność gatunków rodzimej flory, imponują cyfry eksportu drewna. Mimowoli jednak nasuwa się pytanie, dlaczego Polska, legitymująca się poważnym eksportem półobrobionego drewna, i uchodząca ogólnie za kraj o nieograniczonych w tym kierunku możliwościach, nie jest w stanie zapewnić odpowiedniej ilości surowca niezbędnego dla wykonania niewielkich stosunkowo zamówień eksportowych na gotowe wyroby ciesielsko - stolarskie. Czym tłumaczy się, że najwyższe gatunki stolarki poszukiwanej przez zakłady stolarsko-meblowe eksportowane są w stanie półobrobionym, wówczas, gdy bardziej gospodarczo usprawiedliwiony eksport wyrobów gotowych stolarsko-meblowych, bezskutecznie zabiega w tartakach państwowych o surowiec.

Z energią godną lepszej sprawy wyzbywamy się surowca wówczas, gdy stanowi on podstawę egzystencji jednej z najliczniejszych gałęzi przetwórstwa, rzemiosła grupy drzewnej liczącego ca 50.000 warsztatów.

Stopień zalesienia Polski jest niewystarczający i mimo, że pod względem zalesienia zajmujemy w Europie szóste miejsce, pod względem odsetku lesistości zaledwie trzynaste. Ostatnie lata charakteryzuje dalszy spadek zalesienia, stanowiąc groźne memento na przyszłość, a w żadnym już razie nie usprawiedliwiający obecnej polityki eksportowej. Mówi się że eksport w obecnej formie jest konieczny, bo rynek krajowy jest nie dość chłonny. Na wstępie przytoczyliśmy imponujące cyfry warsztatów stolarsko - ciesielskich bezskutecznie zabiegających o dobry surowiec. Podkreślaliśmy, że w wielu wypadkach zamówienia eksportowe na wyroby stolarsko - meblowe nie mogły dojść do skutku tylko dlatego, że brak było dostatecznej ilości suchego drzewa. Rzemiosło oddawna już zapomniało co znaczy posiadać własne zapasy suchego surowca i skazane jest na dokonywanie zakupów doraźnie, dla wykonania konkretnego zamówienia. Forsowanie eksportu surowca jakie charakteryzuje stan obecny i stanowisko N. D. L. P. wyłącznie w tym kierunku nastawionej i nieinteresującej się możliwościami zbytu w kraju, dotkliwie uderza w interesy krajowego producenta.

Wyrażamy przekonanie, że bardziej przekonywującym i celowym byłby pokaz możliwości zużycia drewna na potrzeby zakładów przetwórczych produkujących gotowe wyroby eksportowe. Oczywiście przy równoczesnym zastosowaniu odpowiedniej i dostosowanej do potrzeb eksportu polityki cen.

Nowy dyrektor Departamentu Handlowego Ministerstwa Przemysłu i Handlu

Nowomianowany dyrektor departamentu handlowego w Ministerstwie Przemysłu i Handlu p. Tadeusz Geppert urodził się w roku 1899 w Wielkopolsce. Po ukończeniu szkoły średniej studia wyższe pobierał w Warszawie, gdzie ukończył Wyższą Szkołę Handlową.

W r. 1923 wstąpił do Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

W r. 1933 dyrektor Geppert został mianowany radcą handlowym w Londynie, gdzie przebywał do chwili powołania go na stanowisko dyrektora departamentu handlowego Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

P. dyr. Geppert brał czynny udział w Powstaniu Górnośląskim oraz w pracach Ligi Morskiej i Kolonialnej.

VII Targi Wołyńskie

W ubiegłą niedzielę odbyło się otwarcie VII Targów Wołyńskich w Równem. Otwarcia dokonał wojewoda wołyński p. min. Józefski. Z ramienia Ministerstwa Przemysłu i Handlu był obecny p. nacz. Sokołowski. Samorząd gospodarczy rzemiosła reprezentowany był przez p. prez. Reussa i p. dyr. Łopińskiego, jako gospodarzy oraz przez pp. Hornunga, wiceprezesa i dra Hamerskiego z Izby Rzemieślniczej we Lwowie, oraz p. Z. Ehrenberga, kier. wydziału Związku Izb Rzemieślniczych.

W roku obecnym teren Targów został znacznie powiększony. Na nowym terenie znalazł swoje pomieszczenie specjalny pawilon, wybudowany przez Wołyńską Izbę Rzemieślniczą według projektu inż. arch. S. Słowikowskiego z Łucka, a wykonany przez rzemiosło grupy budowlanej w Równem. Jest to duży budynek, o powierzchni 300 m². Jako jedyny zewnętrzny motyw dekoracyjny widnieje maszt o 11 metrach wysokości, na którym umieszczono emblematy poszczególnych rzemiosł, a na jego wierzchołku litery I. Rz. (Izba Rzemieślnicza).

W pawilonie znalazły pomieszczenie stoiska: Izby Rzemieślniczej w Łucku, na którym zobrazowano szczegółowo działalność Izby. Grupa budowlana reprezentowana jest przez Rzemieślniczą Spółdzielnię Robót Budowlanych w Równem, a dalej przez pp. St. Michalczyka mistrza ciesielskiego z Równego, Stelmasiewicza z Równego—stolarstwo budowlane i zakłady malarskie pp. Stocka i Łozińskiego również z Równego. Grupę drzewną reprezentują pp. J. Skwarek — pracownia koszykarska z Łucka, A. Rybaczuk z Równego — meble, B. Rogowski z Krzemieńca — narty, saneczki i drabiny straży pożarnych, oraz J. Berger z Krzemieńca — rakiety tenisowe i narty.

Grupa włókiennicza: pp. Osiecki i Bocheński z Równego — krawcy, J. Szejnikier z Równego — czapki, dalej następuje zbiorowe stoisko Kożuszników z Horochowa, oraz wytwórnia powroźnicza „Włókno Wołyńskie" B-ci Trysińskich z Włodzimierza, S. Milman z Łucka — szczotki i M. Węgrzynowski z Równego — wytwórnia tapicerska.

Grupa skórzana reprezentowana jest przez pp. G. Stepaniuka z Krzemieńca, który wystawia buty narciarskie i wojskowe, B. Goldszteina z Równego — rymarstwo i siodlarstwo, R. Kirżnera z Równego — rękawiczki, M. Jankowiaka z Równego — galanterja skórzana, oraz przez spółdzielnię szewcką rzemieślników chrześcian z Równego.

Poza tym w pawilonie czynny jest zakład fryzjerski p. prezesa F. Hałasińskiego z Równego i zakład fotograficzny p. Galperyna z Równego.

Pawilon rzemieślniczy i stoiska rzemieślnicze wybijają się na czoło obecnych Targów Wołyńskich, prezentując się bardzo dodatnio.

Produkcja koszykarska

Bieżąca Wystawa Turystyczno-Uzdrowiskowa i Letniskowa w Krakowie m. i. dała korespondentowi C. G. H. asumpt do podkreślenia doniosłego znaczenia dokonanych przemian organizacyjnych na odcinku zbytu produkcji koszykarskiej i ich dodatniego wpływu na odcinku eksportu, wyrażającego się zarówno zwyżką cen eksportowych, jak i perspektywami wzrostu globalnej kwoty wywozu. Koszykarstwo, jako odcinek produkcji rzemieślniczej pozostaje pod opieką S. G. Rz. stąd też nie jest nam obojętne, co w zakresie poprawy bytu koszykarzy zdziałano, oraz czy i w jakim stopniu nowopowstała organizacja jednostronnie szukająca nakładców, eksporterów wyrobów koszykarskich przyczyni się do zwiększenia zatrudnienia koszykarzy i polepszenia ich zarobków. Niejednokrotnie poruszane były w prasie katastrofalne warunki pracy koszykarzy rudnickich i krakowskich i podkreślano wyzysk stosowany przez tamt. przemysł nakładczy. Jego pionierska działalność eksportowa rozwijała się kosztem chałupników i redukowania ich nikłych zarobków i doprowadziła do kompletnego zaniku ich uprzedniej samodzielności rzemieślniczej. W imię pięknej zresztą idei popierania eksportu wyrobów polskich nieliczna grupa kupców, zasobnych w kapitały zmonopolizowała nie tylko produkcję koszykarską, ale i wszystkie źródła surowcowe, zawczasu kontraktując całkowity zbiór, a nawet wbrew interesom rolnictwa zabiegając o wprowadzenie ceł wywozowych na wiklinę. Korzyści z eksportu dyskontowane są przez nakładców, a wytwórca nie ma w nich udziału, gdyż pozbawiony organizacji i środków finansowych zmuszony był siłą faktu do przyjmowania narzuconych sobie warunków. Akcja eksportowa nakładców w Rudniku bezpośrednio ujemnie wpłynęła na stan gospodarczy pozostałych ośrodków produkcji koszykarskiej, wytwarzających na potrzeby rynku krajowego, gdyż operując niskimi płacami stwarzała konkurencję, której koszykarze tych ośrodków nie mogli się przeciwstawić.

Tracąc zamówienia i odbiorców popadli w skrajną nędzę. W tym stanie rzeczy Zw. Izb Rzem. podjął akcję organizacyjną, dążąc z jednej strony do zrzeszania wytwórców w spółdzielnie wytwórczo-handlowe, z drugiej zaś do zapewniania im własnych zapasów szlachetnego surowca i zamówień na wyroby gotowe. Zorganizowano już sieć spółdzielni i przystąpiono do szkolenia ośrodków z uwzględnieniem konieczności standaryzacyjnych, w opracowaniu jest plan rozbudowy własnych ośrodków plantacyjnych, nawiązane są kontakty z odbiorcami zagranicznymi, a wszystko to zmierza do wyzwolenia obecnych spauperyzowanych rzemieślników-koszykarzy z zależności ekonomicznej od nakładców i zapewnienia im poprzez organizację warunków umożliwiających bezpośredni kontakt z rynkami odbiorczymi. Rozwijająca się pomyślnie akcja Zw. Izb Rzem. spotyka się z żywem zainteresowaniem i zrozumieniem u strony rzemiosła koszykarskiego

i zmierza do wyrównania krzywd socjalnych wytwórców koszykarzy i przywrócenia im możności samodzielnej egzystencji. Podkreślić tu należy, że planowa działalność S. G. Rz. na tym odcinku mogła się rozwinąć dzięki zeszłorocznej dotacji F. Pr. i dalsze jej postępy zależne będą od jej kontynuowania. Niewątpimy, że doprowadzenie jej do końca leży w planach F. Pr., bo jakkolwiek bezpośrednio nie odciąża rynku pracy, tym nie mniej okaże dodatni wpływ na podniesienie gospodarcze najbardziej może zubożałego odłamu rzemiosła, ponadto zahamuje odpływ bezrobotnych ze wsi do miast, dając im na miejscu przygotowanie w zawodzie i własny warsztat pracy.

Konferencja informacyjna w Min. Skarbu

We wtorek dn. 13 b. m. rozpoczęła się w Min. Skarbu konferencja informacyjna, zwołana przez p. wicepremiera Kwiatkowskiego, w celu poinformowania przedstawicieli życia gospodarczego o dotychczasowych rezultatach prac gospodarczych rządu i przedyskutowania aktualnych zagadnień.

Na konferencję przybyli: pp. minister rolnictwa Poniatowski, minister opieki społecznej Kościałkowski i minister komunikacji Ulrych. Minister przemysłu i handlu Antoni Roman z powodu nieobecności w Warszawie nie mógł przybyć na konferencję, weźmie natomiast udział w dalszych jej obradach. Na konferencję przybyli również prezes Banku Polskiego p. Władysław Byrka, oraz podsekretarze stanu: Lechnicki, Grodyński, gen. A. Litwinowicz, W. Korsak, M. Sokołowski, A. Rose, J. Piasecki, prezesi banków państwowych oraz wyżsi urzędnicy ministerstw gospodarczych.

Życie gospodarcze reprezentowane było przez czterdzieści parę osób.

Konferencję zagaił p. wicepremier E. Kwiatkowski.

W godzinach przedpołudniowych referat o bieżącej sytuacji budżetowej wygłosił podsekretarz stanu w Ministerstwie Skarbu T. Grodyński, referat w sprawach podatkowych dyr. dep. Jerzy Lubowicki i referat o sytuacji w przemyśle i handlu dyr. dep. Czesław Peche. W godzinach popołudniowych uczestnicy konferencji wysłuchali referatów wicedyrektora Departamentu obrotu pieniężnego Anatola Minkowskiego o sytuacji rynku pieniężnego, dyr. dep. Czesława Bobrowskiego o sytuacji w rolnictwie i dyr. W. Martina o polityce inwestycyjnej.

Z ŻYCIA SAMORZĄDU RZEMIEŚLNICZEGO I ORGANIZACJI RZEMIEŚLNICZYCH

Z XXVIII posiedzenia Zarządu Związku Izb Rzemieślniczych

W dniu 10 b. m. odbyło się posiedzenie Zarządu Z. I. R. w pełnym składzie pod przewodnictwem v.-prezesa J. Sierakowskiego. Poza członkami Zarządu przybyli zaproszeni: prezes I. R. Wilno Szumański i dyrektor Młynarczyk. Sprawy referował dyrektor Związku Bolesław Sikorski. Na posiedzenie przybył również naczelnik Wydziału Rzemiosła w Ministerstwie P. i H. p. J. Chrzanowski. Pana Naczelnika Chrzanowskiego, powitał v.-prezes J. Sierakowski, prosząc o życzliwe ustosunkowanie się do postulatów rzemiosła.

W odpowiedzi na powitanie p. Nacz. Chrzanowski zaznaczył, że przybył, ażeby w bezpośrednim kontakcie z Zarządem zapoznać się z istotnymi potrzebami rzemiosła, do których pragnie ustosunkować się rzeczowo i życzliwie.

Zarząd przystąpił do omówienia spraw związanych z uznaniem żelbetnictwa za część składową mularstwa. W tej sprawie Zarząd Związku Izb Rzemieślniczyczych opierając się na opinii większości Izb uchwalił przyjąć do zatwierdzającej wiadomości opinię, wyrażoną w piśmie Związku do Ministerstwa P. i H. Z dn. 20 lipca br., iż roboty żelbetowe, inaczej żelbetnictwo, podpadają pod pojęcie mularstwa, gdyż stanowią jego część składową.

W sprawie praw nabytych budowniczych, inżynierów, oraz absolwentów szkół technicznych do wykonywania rzemiosł mularskiego i ciesielskiego, Zarząd postanowił sprawę tę raz jeszcze zgłosić do Ministerstwa P. i H. z prośbą, ażeby Ministerstwo przychyliło się do zaprojektowanych poprawek do projektu okólnika Nr. 43 Ministerstwa P. i H. w myśl poprawek Związku. Poprawki te były drukowane w Nr. 29 „Rzemiosła" na str. 5.

W sprawie opłat za badanie prób wody Zarząd biorąc pod uwagę uzasadnione wystąpienie Związku, opierającego się na rzeczowej opinii większości Izb uchwalił przyjąć wniosek, zgłoszony przez Związek do Ministerstwa Opieki Społecznej, aby właściciele zakładów rzemieślniczych zostali zwolnieni od ponoszenia kosztów badania prób wody, a w szczególności we wszystkich tych przypadkach, gdy ze studzien, z których wspomniane zakłady korzystają, czerpią wodę również inni mieszkańcy.

Z Izby Rzemieślniczej we Lwowie

Plenarne Zebranie Izby Rzemieślniczej we Lwowie, które odbyło się w obecności delegata Ministerstwa Przemysłu i Handlu p. Naczelnika Józefa Kasztalewicza w dniu 7 b. m. doceniając zna

czenie akcji obrony narodowej postanowiło zaapelować do ogółu rzemiosła województwa lwowskiego o wzięcie gremialnego udziału w akcji dążącej do zasilenia Funduszu Obrony Narodowej. W związku z tym postanowiono zorganizować lokalne komitety rzemieślnicze na terenie całego województwa oraz zwołać specjalne zebrania organizacji rzemieślniczych.

Radcowie Izby Rzemieślniczej postanowili na tymże zebraniu opodatkować się na przeciąg sześciu miesięcy.

Powyższa uchwała samorządu rzemieślniczego jest nowym dowodem patriotyzmu i ofiarności rzemiosła.

Z Izby Rzemieślniczej w Nowogródku

Na terenie województwa Nowogródzkiego dzięki dwuletnim zabiegom Izby Rzemieślniczej uruchomiono szkołę dokształcającą zawodową w Nieświeżu. Jest to na 8 powiatów piąta szkoła dokształcająca.

W pozostałych 3 powiatach nie ma szkoły dokształcającej.

Z Izby Rzemieślniczej w Stanisławowie

W dniach 29 i 30 sierpnia r.b. Izba Rzemieślnicza w Stanisławowie urządziła w lokalu własnym I-szy pokaz eksponatów przeznaczonych na Małopolskie Targi Rzemiosła we Lwowie. W pokazie wzięło udział 47 wytwórni reprezentujących 29 zawodów rzemieślniczych w tym 32 wytwórnie stanisławowskie i 15 z okręgu Izby. Pokaz połączony był z wystawą sztuk egzaminacyjnych mistrzowskich i czeladniczych oraz wzorowni egzaminacyjnej. Pokazy cieszyły się dużą popularnością pośród miejscowych władz, urzędów i publiczności i uświadomiły miejscowemu społeczeństwu różnorodność wytwórczości rzemieślników stanisławowskich.

PODATKI I USTAWODAWSTWO PODATKOWE

Samorząd Gospodarczy Rzemiosła

W dniu 9 b. m. zwołana została Komisja Obciążeń Związku Izb Rzemieślniczych R. P. Głównym tematem obrad było sprecyzowanie stanowiska w sprawie ewentualnej reformy przestarzałej taryfy świadectw przemysłowych, w której to sprawie Związek Izb Rzemieślniczych R. P. złożył czynnikom miarodajnym jeszcze w maju 1935 r. odnośny projekt, naświetlając stanowisko Samorządu Gospodarczego Rzemiosła.

Że obowiązująca taryfa świadectw przemysłowych jest przeżytkiem zaborczym, świadczy już sam fakt oparcia obowiązującej dziś taryfy na wzorze zaborczym z przed 38 lat.

Nadmienić należy, iż zainteresowane sfery gospodarcze wypowiedziały się już w swoim czasie za koniecznością jaknajrychlejszego przeprowadzenia reformy z tym, aby wysokość opłaty za świadectwa nie była uzależniona jedynie od ilości robotników (pracowników), bowiem stwarza to, między innymi, tamę do zwalczania klęski bezrobocia. Mając powyższe na uwadze Komisja Obciążeń przy Związku Izb Rzemieślniczych R. P. wypowiedziała się jednomyślnie za:

1) utrzymaniem świadectw przemysłowych, jako samoistnej opłaty pod warunkiem przyjęcia za podstawę do określenia wysokości opłaty obrotu, a nie ilości pracowników względnie robotników;

2) zniesieniem klas miejscowości i ustanowienia jednolitej opłaty dla wszystkich miejscowości, co nie powinno stać na przeszkodzie do przyznania pewnych %% ulg regionalnych;

3) rozciągnięciem obowiązku nabywania świadectw przemysłowych i na warsztaty pracy, które obecnie są wolne od tego obowiązku;

4) włączeniem do jednego zawiadomienia opłaty za świadectwo oraz sumy zryczałtowanego podatku;

5) ustaleniem 12 kategorii świadectw dla przedsiębiorstw opłacających podatek przemysłowy od obrotu w formie ryczałtu;

6) ustaleniem 22 kategorii świadectw dla przedsiębiorstw przemysłowych, opłacających podatek przemysłowy od obrotu na zasadach ogólnych;

7) podwyższeniem opłat na szkolnictwo zawodowe z 25 do 30% oraz opłat na Samorząd Gospodarczy z 15 do 20%,

8) za zniesieniem 15% dodatku, pobieranego dotychczas do zasadniczej ceny świadectwa na rzecz Skarbu Państwa;

9) jaknajrychlejszym przedstawieniem czynnikom miarodajnym dezyderatów Samorządu Gospodarczego Rzemiosła.

Związek Izb Rzemieślniczych R. P., opierając się na wzmiankowanej uchwale Komisji Obciążeń, przedstawi w czasie najbliższym swe dezyderaty i uwagi czynnikom miarodajnym w zakresie ewentualnej reformy taryfy świadectw przemysłowych. Podany wyżej projekt Samorządu Gospodarczego Rzemiosła nie ukróciłby wpływów z omawianego źródła na rzecz Skarbu Państwa. Należy zaznaczyć, iż na posiedzeniu Komisji Obciążeń nie była omawiana sprawa rozszerzenia obowiązku nabywania świadectw przemysłowych — na przemysł ludowy.

Konferencja w Związku Rzemieślników Chrześcian w Warszawie

W dniu 4 bm. odbyło się pod przewodnictwem p. Prezesa S. Lipczyńskiego zebranie starszych Cechów warszawskich, na którym, między innymi, była omawiana sprawa ustalenia norm średniej dochodowości na rok podatkowy 1936 — w związku z

ustalaniem podstaw wymiaru państwowego podatku dochodowego na terenie m. st. Warszawy.

Powyższą sprawę zreferował Naczelnik Wydziału Związku Izb Rzemieślniczych R. P. p. W. Kozłowski.

Po referacie wywiązała się ożywiona dyskusja, w której zabierali głos przedstawiciele poszczególnych Cechów rzemieślniczych. Co do zasad i podstaw ustalania norm szacunkowych wypowiedzieli się prezesi: poseł A. Snopczyński, P. Nowicki i E. Bernatowicz.

W sprawie ustalenia podstaw wymiaru państwowego podatku dochodowego na rok podatkowy 1936

Na posiedzeniu Komisji Obciążeń przy Związku Izb Rzemieślniczych R. P. w dniu 9 września r. b. była omawiana również i sprawa ustalenia na rok 1936 norm średniej dochodowości.

Wobec stwierdzenia pewnych rozbieżności na terenach poszczególnych izb skarbowych — Związek Izb Rzemieślniczych R. P. przedstawił czynnikom miarodajnym swe spostrzeżenia w omawianej sprawie.

Należy nadmienić, iż w sprawie norm średniej dochodowości Ministerstwo Skarbu wydało zarządzenia w dniu 8 lipca 1936 r. LD V 37321/1/36, o czym informowaliśmy w Nr. 34/36 r. tygodnika „Rzemiosło".

Uproszczone egzaminy czeladnicze

Związek Izb Rzemieślniczych R. P., opierając się na uchwale Zarządu Związku Izb Rzemieślniczych R. P. z dnia 9.7.36 r. zwrócił się do Ministerstwa Przemysłu i Handlu pismem Nr. U. S. 6.12 z dnia 15 lipca r. b. z prośbą o wydanie zarządzenia, aby Izby Rzemieślnicze wprowadziły przepis do regulaminu komisji egzaminacyjnej czeladniczej, mówiący wyraźnie, że ocena niedostateczna przy egzaminie z zakresu elementarnych wiadomości czytania, pisania, rachowania oraz ewentualnie rysowania w granicach potrzeb danego zawodu pociąga za sobą konieczność powtórzenia egzaminu.

Jednocześnie Związek Izb Rzemieślniczych zwrócił się do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z prośbą o pouczenie kuratoriów, aby delegaci ich w Komisjach egzaminacyjnych czeladniczych przy egzaminowaniu kandydatów i ocenie wyniku z egzaminu z zakresu elementarnych wiadomości przedmiotów ogólno-kształcących brali pod uwagę i uwzględniali: wiek kandydata, rodzaj rzemiosła, miejscowość w której kandydat wypełniał obowiązek szkolny, stopień szkoły, powszechnej, w której kandydat pobierał naukę.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu w piśmie Nr. PR. II. 3/21. skierowanym w dniu 21.8.36 r. do wszystkich Izb Rzemieślniczych i ich Związku poleciło, aby w regulaminach komisji egzaminacyjnych czeladniczych, wydanych na podstawie § 2 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 17 lutego 1936 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie zmiany przepisów, dotyczących egzaminu na czeladnika, Izby Rzemieślnicze wprowadziły przepis postanawiający, że w wypadkach conajmniej dostatecznego wyniku egzaminu z przedmiotów zawodowych (niedostateczna ocena przy egzaminie z zakresu elementarnych wiadomości czytania, pisania, rachowania oraz ewentualnie rysowania w granicach potrzeb danego zawodu pociąga za sobą konieczność powtórzenia egzaminu w zakresie tych przedmiotów.

Powtórzenie to winno mieć miejsce w terminie od 3 do 6 miesięcy.

Przetargi

1) Dyr. Okr. Kolei Państwowych w Wilnie — na wykonanie murowanego ustępu na st. Grodno. Otwarcie ofert 28.9.36. Informacje: D.O.K.P. Wilno, ul. Słowackiego 14.

2) D. O. K. P. we Lwowie — na wykończenie jednopiętrowego budynku murowanego na st. Amplin. Otwarcie ofert 25.9.36. Informacje: D.O.K.P. Lwów ul. Zygmuntowska 1.

3) D. O. K. P. w Krakowie — na naprawę żelaznej konstukcji wiaduktu drogowego nad torami w ul. Warszawskiej w Krakowie. Otwarcie ofert 29.9.36. Informacje D.O.K.P. Kraków.

4) D. O. K. P. w Warszawie — na wykonanie dwuch przęseł blaszanych nitowanych wiaduktu kolejowego na klm. 15.034 linii Warszawa — Dęblin. Otwarcie ofert 25.9.36. Informacje D.O.K. P. w Warszawie, Targowa 74.

5) Dyr. Okr. Poczt i Telegrafów w Warszawie — na wykonanie robót ziemnych pali i ław fundamentowych pod budynek administracyjny Centralnego Dworca pocztowego w Warszawie ul. Żelazna 21. Otwarcie ofert 26.9136. Informacje D. O. P. i T. Warszawa, Plac Napoleona.

6) Magistrat m. Katowic — na skanalizowanie ulic: Kościelnej, Drzymały i Stalmacha. Informacje Magistrat m. Katowic ul. Młyńska 4.

7) Zarząd Miejski m. Lwowa — na wykonanie kanału w ul. Obrony Dworca, ul. Pod Dębem oraz na wykonanie Kolektora VII w ul. Kuszewicza.

8) Min. Komunikacji sprzeda w drodze przetargu 100 tonn (w całości lub części) starej miedzi z rozbiórki parowozów. Materiał znajduje się w składach Dyrekcji Kolejowej w Warszawie, Poznaniui Lwowie. Otwarcie ofert 13.10.36. Informacje: Biuro Zakupów Centralnych dla P. K. P. Warszawa, Al. Jerozolimskie 93 m. 42.

9) D. O. K. P. w Toruniu — na zdjęcie i ponowne ułożenie bruku, roboty ziemne i przełożenie kanału ulicznego rurowego przy obniżeniu jezdni kołowej

pod mostami kolejowymi przy st. Toruń — Przedmieście w klm. 0,323 linii Toruń — Jamielnik i klm. 108.732 linii Kutno — Toruń. Otwarcie ofert 3.10.36.

10) Urząd Wojewódzki Wołyński w Łucku — na roboty stolarskie dla budowy 15 domków drewnianych 4-ro rodzinnych w układzie bliźniaczym dla Osiedla Robotniczego w Janowej Dolinie (pow. Kostopol). Przetarg obejmuje wykonanie około 336 m^2 okien szwedzkich. Otwarcie ofert 24.9.36. Informacje: Wydział Komunikacyjno - Budowlany Urzędu Woj. w Łucku.

11) D. O. K. P. w Warszawie na wybudowanie suszarni drzewa na terenie warsztatów Głównych w Pruszkowie. Otwarcie ofert: 9.10.36. Informacje D. O. K. P. Warszawa, Targowa 74.

12) D. O. K. P. w Poznaniu — na przebudowę dworca kolejowego na st. Kalisz. Otwarcie ofert 10.10.36. Informacje D. O. K. P. w Poznaniu.

13) Fundusz Kwaterunku Wojskowego, W-wa, Królewska 2 na budowę 10-cio rodzinnego domu ofic. i 2 domów 8-o rodzinnych w Ludwikowie. Otwarcie ofert 2.10. 36. Informacje: Okręgowy Urząd Budownictwa Nr. III Grodno.

Prasa o W. M. El.

Dodatnio. Ilustrowany Kurier Codzienny pisze: Udział rzemiosła w wystawie metalowej przedstawia się dodatnio. Oddzielny pawilon rzemiosła, skromny wewnątrz, stanowi jednolitą całość. Wprawdzie szczupłość miejsca i rozmiary udziału poszczególnych wystawców indywidualnych powodują nieuniknione przeładowanie — niemniej nie umniejsza to jednak istotnej wartości pokazu, który wypadł dodatnio.

Wytwórczość rzemieślnicza podstawą rozwoju przemysłu. I to jego niezaprzeczona wartość, niepotrzebująca chyba komentarzy mówi Kurjer Czerwony.

Z przeglądu eksponatów w pawilonie rzemieślniczym wynosi się sumę wiedzy o postępie polskiej wytwórczości w tej dziedzinie, rokującej nam z roku na rok coraz większe usamodzielnianie się od importu zagranicznego.

Potęgą twórczą nazywa rzemiosło Codzienna Gazeta Handlowa. Samorząd Gospodarczy Rzemiosła, a więc Zw. Izb Rzemieślniczych postawił sobie za cel ujawnienie tej potęgi twórczej i wprzągnięcie w służbę państwu. Wystawa Przemysłu Metalowego i Elektrotechnicznego, w której rzemiosło bierze udział w oddzielnym pawilonie, staje się w poważnym stopniu temu pomocna.

A więc przedewszystkiem rzemiosło... „Robotnik" pisze:

Kto sądzi, że drobny przemysł zniknął, że istnieją zaledwie jego szczątki — niech zwiedzi z uwagą ten pawilon i zastanowi się nad różnorodnością, prezycją, użytecznością a często artyzmem rzemiosła polskiego.

Warsztat, w którym pracuje twórcza myśl — mówi „Gazeta Polska". Warsztat rzemieślniczy obecnie — to zarazem zakład wytwórczy i laboratorium doświadczalne, w którym stale pracuje twórcza myśl, w którym stale się poszukuje nowych udoskonaleń, w którym łatwiej i bardziej bezboleśnie zmienia się formy produkcji niż w dużym zakładzie przemysłowym. Rzemiosło łatwiej przystosowuje się do koniunktury, jest bardziej elastyczne, a wychowując liczne kadry wykwalifikowanych pracowników przygotowuje jak najlepiej uprzemysłowienie kraju.

Pawilon Rzemiosła wzbudza wielkie zainteresowanie i wędrówka wzdłuż jego stoisk jest naprawdę wędrówką odkrywczą zarówno dla przeciętnych śmiertelników, jak dla fachowców. Dopiero tu można się przekonać, jak ważną pozycję w dziedzinie wytwórczości zajmuje rzemiosło, dopiero tu można zrozumieć kierowanie jak największej ilości młodzieży ze średnim wykształceniem technicznym do rzemiosła, celem osiągnięcia jeszcze większego rozwoju tej ważnej dziedziny produkcji.

Kilkanaście tysięcy eksponatów, zapełniających pawilon rzemiosła polskiego, wystawia temu rzemiosłu jak najlepsze świadectwo i napewno odmieni dotychczasowy lekceważący stosunek szerokich sfer społeczeństwa do tego ważnego działu produkcji.

Ministrowie Przem. i Handlu Polski i Francji na W. M. El.

Dobrze się stało, że w ramach Wystawy Przemysłu Metalowego i Elektrotechnicznego znalazł się pawilon Rzemiosła. Pokaz eksponatów wytwórczości rzemieślniczej raz wreszcie zadał kłam — jakoby rzemiosło było zacofaną formą wytwórczości, nie umiejącą przyswajać i stosować nowych metod pracy.

W ostatnich dniach pawilon Rzemiosła zwiedził p. Minister Przemysłu i Handlu Antoni Roman — oprowadzał p. Ministra i udzielał szczegółowych i wyczerpujących informacji o całokształcie wystawionych prac Dyrektor Departamentu p. Kandel. W sobotę w godzinach popołudniowych zwiedził pawilon Rzemiosła minister przemysłu i handlu Republiki Francuskiej Paul Bastid. Dłużej zatrzymał się p. Minister przed tablicami statystycznymi obrazującymi aktualną sytuację gospodarczą rzemiosła.

W niedzielę nieprzeliczone rzesze zwiedzających przewinęły się przez pawilon Rzemiosła.

Zainteresowanie się eksponatami jest duże, ze względu na dokładność i precyzję ich wykonania, a równocześnie niską cenę.

Sfery kupieckie interesowały się kinoaparatami wyrobu znanej białostockiej firmy rzemieślniczej Sosnowskiego, ze względu na ich niebywale czysty ton i naturalność w reprodukcji głosu ludzkiego i muzyki.

Z Cechu Cukierników Warszawskich

W dniu 27 sierpnia 1936 r. odbyło się nadzwyczajne Walne Zebranie Cechu Cukierników Warszawskich w celu uchwalenia nowego statutu cechowego, opracowanego zgodnie z wymogami Min. Przemysłu i Handlu z dnia 20 lutego 1936 r.

Nowy statut przyjęto jednogłośnie.

Przed obradami nad statutem, na wniosek przewodniczącego, Walne Zebranie uczciło pamięć ś. p. Marszałka Józefa Piłsudskiego przez powstanie i minutę skupionej ciszy, a następnie jednogłośnie uchwaliło przeznaczyć z funduszów Cechu 100 (sto) zł. na budowę pomnika Marszałka w Warszawie.

Następnie uchwalono, w odpowiedzi na odezwę Obywatelskiego Komitetu Uczczenia 10-lecia Pracy Wojewody Władysława Jaroszewicza, — przesłać na ręce Komitetu z kasy cechowej zł. 100 (sto) na budowę samolotu wojennego imienia p. Wojewody.

Przegląd prasy

Gazeta Przemysłowo - Rzemieślnicza (Nr. 14). zamieszcza: Rzemiosła i cechy pionierami przemysłu metalowego. Szukanie naiwnych. — Komunikaty oraz cały szereg interesujących wiadomości o sprawach zawodowych, społecznych i gospodarczych rzemiosła chrześcijańskiego R. P.

Głos Rzemieślnika (Nr. 37) w artykule wstępnym zajmuje się sprawą II Targów Meblowych w Swarzędzu. — Poza tym przynosi informacje z życia organizacyjnego Wielkopolski i inne wiadomości.

Wołyńskie Wiadomości Rzemieślnicze (Nr. 8 i 9). I. R. w Łucku w dążeniu do zacieśnienia stosunków z rzemieślnikami w okręgu Izby przystąpiła do wydawania miesięcznika pod powyższym tytułem. Nr. 8 i 9 (10 i 11) zawiera: Samorząd Rzemieślniczy na Wołyniu.— Świadectwa przemysłowe a rzemiosło.— Reorganizacja cechów. — VII Targi Wołyńskie. — O Nauce Rzemiosła i wiele innych.

Nowa odzież (Nr. 9) pismo zawodowe poświęcone krawiectwu w Polsce przynosi m. inn.: Opis mody męskiej na sezon jesienno-zimowy 1936/37. — Wzorowy plan lekcji dla klas krawieckich. Pismo jest bogato ilustrowane fachowymi zdjęciami.

Przegląd Garbarsko Techniczny (Nr. 11) organ techniczny Cechu zrzeszonych Garbarzy jak zawsze w bogato ujętej treści omawia zagadnienia praktyczne, teoretyczne i gospodarcze garbarstwa, białoskórnictwa i futrzarstwa.

Piekarz Polski (Nr. 37) zamieszcza: Znaczenie Centralnej reprezentacji piekarstwa. — Ożywienie sojuszu polsko-francuskiego. — Naukowcy i praktycy o zawodzie piekarskim. — Poza tym informacje i zagadnienia czysto fachowe.

Rzemiosło na szerokim świecie

We Włoszech został ogłoszony konkurs na umeblowanie mieszkania dla średnio-zamożnych osób w celu udoskonalenia i rozwoju miejscowego rzemiosła stolarskiego.

Prace mają być wykonane z materjałów pochodzenia krajowego i mieć charakter rzemieślniczy, t. zn. nie seryjny.

Dla wyróżnionych prac przeznaczono liczne nagrody pieniężne.

*

Bułgarski minister handlu powołał komisję w celu opracowania projektu obowiązkowego ubezpieczenia rzemieślników na wypadek niezdolności do pracy i starości.

*

W Belgradzie położony został kamień węgielny pod budowę „Domu Rzemieślnika", w którym znajdą schronienie i opiekę rzemieślnicy starcy i niezdolni do pracy.

*

W Wiedniu urządzona będzie w „Domu Artystów" w czasie od 9 do 18 października r. b. **Wystawa Cukiernicza.** Wystawa obejmować ma trzy działy: sztuka w rzemiośle cukierniczym, technika wytwórczości oraz dział konsumcyjny.

Zrzeszenie Młodzieży Rzemieślniczej w Wilnie

Od kilku miesięcy, cicho bez rozgłosu przy Związku Rzemieślników Chrześcjan w Wilnie, rozpoczęło intensywną pracę od podstaw wśród młodzieży terminatorskiej i czeladniczej Zrzeszenie Młodzieży Rzemieślniczej i Przemysłowej.

Zrzeszenie ma na celu samowychowywanie się młodzieży rzemieślniczej na dobrych obywateli Rzeczypospolitej, świadomowych tych wielkich obowiązków, jakie obecny Jej ustrój na każdego Obywatela nakłada — w szczególności zaś Zrzeszenie ma na celu rozbudzenie w młodzieży rzemieślniczej i przemysłowej świadomości znaczenia gospodarczego rzemiosła i przemysłu, oraz przygotowanie jej do pracy nad jego rozwojem w Imię lepszej przyszłości gospodarczej Państwa Polskiego.

Książki nadesłane

Autor, długoletni wódz spółdzielczości rolniczej, jeden z najznakomitszych naszych znawców i praktyków spółdzielczości, w treściwym wykładzie przechodzi kolejno wszystkie zagadnienia związane z tym ruchem.

Rozpoczyna zatem od ideologji, sięgając do podstaw socjologicznych, a następnie przechodząc poprzez myślicieli społecznych ku twórcom poszczególnych form kooperatyw.

W części drugiej zapoznaje się czytelnik z praktyką organizacji, procesem zakładania i prowadzenia placówek, ich ustrojem, a następnie kształtami, w jakich występuje organizacja ze względu na środowisko jakiemu służy i potrzeby, które ma zaspakajać. Osobno więc zostają omówione zrzeszenia spożywców, oszczędnościowo - pożyczkowe, rolników, rzemieślników, robotników i pracowników.

Część trzecia poświęcona jest organizacjom (tworzonym przez związki spółdzielni: rewizyjne, centrale gospodarcze), naukowym i propagandowym, a wreszcie wychowaniu spółdzielczemu.

W ostatniej, czwartej, znajdujemy wreszcie zestawienie zdobyczy ruchu i jego rozpowszechnienie w Polsce i na świecie.

Całość jest ułożona umiejętnie — daje bowiem wyczerpujące pojęcie o rzeczy. Przy każdym rozdziale znajdujemy pokrótce omówioną literaturę przedmiotu.

Książka jest owocem rzetelnej pracy doskonałego znawcy i utalentowanego pisarza. Czyta się ją łatwo. Stanowi ona istotnie podręcznik niezastąpiony— podręcznik niezbędny dla każdego społecznika. Ruch spółdzielczy objął na świecie 166 miljonów ludności. Wiedzieć o nim powinien więc dziś każdy.

Prenumerata wraz z Biuletynem Instytutu Naukowego Rzemieślniczego: kwartalnie zł. 2. półrocznie zł. 4, rocznie zł. 8.

Ceny ogłoszeń: 1/1 strony — zł. 300, 1/2 — zł. 160, 1/4 — zł. 85, 1/8 — zł. 45, 1/16 — zł. 22.50. **W tekście 25% drożej**
Unieważnienie świadectw zł. 1.50

Wydawca: Związek Izb Rzemieślniczych R. P. **Redaktor: WŁADYSŁAW GINDRICH**

Zakł. Graf. „Polska Zjednoczona" Nowolipie 2